
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פוליטיקה השוואתית וישראלית: קורס יסוד לתלמידי מחקר - 56942

תאריך עדכון אחרון 27-07-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע המדינה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' ראובן חזן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: reuven.hazan@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום

תאור כללי של הקורס:

הקורס בוחן את הפוליטיקה הישראלית בהיבט השוואתי. נושאים מרכזיים (כגון: משטר פרלמנטרי בהיעדר חוקה, יחסי ממשלה-כנסת, שיטת הבחירות והמערכת המפלגתית, ועוד) יבחנו לעומק, תחילה ע"י הגישות, התיאוריות והמושגים בפוליטיקה ההשוואתית ולאחר ע"י ניתוח של המצב בישראל. המטרה היא להבין את המוסדות המרכזיים של הפוליטיקה הישראלית תוך השוואה לדמוקרטיות אחרות, תיאורטית ומעשית. נשאל שאלות כמו: האם הפוליטיקה הישראלית ייחודית או שניתן ללמוד מניסיון של מדינות דמוקרטיות אחרות? מהן נקודות החוזק והחולשה של הפוליטיקה הישראלית בהיבט השוואתי? איזה מוסד ממשלתי התחזק ואיזה נחלש לאחרונה בפוליטיקה הישראלית, והאם זה משחק סכום-אפס? איך ניתן להסביר את חוסר היציבות בממשל ובפוליטיקה הישראלית בשנתיים האחרונות?

מטרות הקורס:

- להכיר את הפוליטיקה הישראלית לעומק, על נקודות החוזק והחולשה שלה.
- להבין ולמקם בקונטקסט השוואתי את המבנים המוסדיים הקיימים בישראל.
- לדעת את הספרות המקצועית בנושאים מרכזיים בפוליטיקה ההשוואתית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הקורס מתמקד בשלושה צירים עיקריים:

1. סקירת הספרות האקדמית הרלוונטית בפוליטיקה ההשוואתית של המוסדות הדמוקרטיים המרכזיים;
2. בחינה השוואתית של ההסדרים המוסדיים שאומצו בישראל;
3. ביקורת של הספרות הקיימת על הפוליטיקה הישראלית, במטרה לקדם הצעות לעדכן אותה.

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה, דיון, ופרזנטציות.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- מבוא: הגישה ההשוואתית לפוליטיקה
- האם ישראל ייחודית?
- דפוס המשטר
- הרשות המחוקקת, הרשות המבצעת והיחסים בין הרשויות (והרשות השופטת)
- בחירות ושיטות בחירה
- מפלגות ומערכות מפלגתיות
- קואליציות וממשלות

- השתתפות פוליטית, החברה הישראלית ומצב הדמוקרטיה בישראל

חומר חובה לקריאה:

Reuven Y. Hazan, Alan Dowty, Menachem Hofnung and Gideon Rahat, eds. (2021) *Oxford Handbook of Israeli Politics and Society*. Oxford, Oxford University Press.

Galnoor, Itzhak and Dana Blander (2018). *The Handbook of Israel's Political System*. New York: Cambridge University Press.

Sasley, Brent and Harold Waller (2017). *Politics in Israel: Governing a Complex Society*. New York: Oxford University Press.

Mahler, Gregory S. (2016). *Politics and Government in Israel: The Maturation of a Modern State*. Lanham: Roman and Littlefield.

Arian, Alan (2005). *Politics in Israel: The Second Republic*. Washington: CQ Press.

Peretz, Don and Gideon Doron (1997). *The Government and Politics of Israel*. Boulder: Westview Press.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 20 %
השתתפות 20 %
הגשת עבודה 60 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

- הסילבוס בהתהוות והינו זמני בלבד, ולכן נוסח זה אינו קובע. הסילבוס הסופי יועלה רק לקראת פתיחת שנת הלימודים ונמצא באתר הקורס.
- לפירוט מלא של חומרי הקריאה בקורס, כולל קריאת החובה והרשות יש לבקר באתר הקורס במערכת המודל.
- במהלך הקורס יכול המרצה, במסגרת שיקול דעתו האקדמי, להחליט על שינויים בתכנית הקורס, לרבות שינוי המטלות המפורטות בסילבוס או הוספת מטלות.

